

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาระบบการสังคมปริทัศน์ทางการเมืองของนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดลำพูน
ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 การเรียนรู้ทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างและเปรียบเทียบการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท
- 4.3 แหล่งความรู้ทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง และเปรียบเทียบแหล่งความรู้ทางการเมืองของนักเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท
- 4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	148	49.3
	หญิง	152	50.7
อายุ (ปี)	11	28	9.3
	12	254	84.7
	13	16	5.3
	14	2	0.7
สถานที่ศึกษา	เขตเมือง	150	50.0
	เขตชนบท	150	50.0
ผู้ปกครอง	บิดา มารดา	277	92.3
	ญาติ	11	3.7
	อื่น ๆ	12	4.0
อาชีพผู้ปกครอง	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	83	27.7
	ค้าขาย	85	28.3
	รับจ้าง	83	27.7
	เกษตรกร	49	16.3
ที่อยู่อาศัย	เขตเมือง	148	49.3
	เขตชนบท	152	50.7
การรับรู้ข่าวสารทางการเมือง	ในชั้นเรียน	19	6.3
	สื่อมวลชน	267	89.0
	ครอบครัว	14	4.7

จากตาราง 1 แสดงถึงกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงมากที่สุดจำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 เป็นนักเรียนชายน้อยที่สุดจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3

ด้านอายุของกลุ่มตัวอย่าง อายุ 12 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 254 คน คิดเป็นร้อยละ 84.7 อายุ 14 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7

ด้านสถานที่ศึกษาแบ่งเป็นนักเรียนในเขตเมือง 150 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 นักเรียนในเขตชนบท 150 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 เท่ากัน

ด้านผู้ปกครอง มีจำนวนนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดา มารดามีจำนวนมากที่สุด คือ 277 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3 อาศัยอยู่กับญาติน้อยที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7

ด้านอาชีพผู้ปกครอง มีนักเรียนที่มีผู้ปกครอง มีอาชีพค้าขาย มีจำนวนมากที่สุด คือ 85 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 อาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพรับจ้าง มีจำนวนเท่ากัน คือ 83 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 ส่วน นักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพเกษตรกร มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 49 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3

ด้านที่อยู่อาศัย แบ่งเป็นนักเรียนที่มีที่อยู่อาศัยในเขตชนบท มีจำนวนมากที่สุดคือ 152 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 มีที่อยู่อาศัยในเขตเมืองมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 148 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3

ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง มีจำนวนนักเรียนที่รับรู้ข่าวสารทางการเมือง โดยผ่านสื่อมวลชน มากที่สุด จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 89.0 มีจำนวนนักเรียนที่รับรู้ข่าวสารทางการเมืองโดยผ่านครอบครัวมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7

ตาราง 2 ระดับความสนใจและการติดตามข่าวสารทางการเมือง

ระดับความสนใจและการติดตามข่าวสารทางการเมือง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาก	24	8.0
ปานกลาง	254	84.6
น้อย	20	6.7
ไม่สนใจเลย	2	0.7
รวม	300	100.0

จากตาราง 2 พบว่า ระดับความสนใจและการติดตามข่าวสารทางการเมืองของนักเรียนในระดับปานกลางมีจำนวนมากที่สุดคือ 254 คน คิดเป็นร้อยละ 84.6 รองลงมา คือในระดับมากมีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ในระดับน้อยมีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 และไม่สนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองเลยมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7

สาเหตุที่เด็กนักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจและติดตามข่าวสารทางการเมืองพอสมควร นั้น เป็นเพราะการแข่งขันด้านการเรียน ตลอดจนถึงหลักสูตรปัจจุบันที่มุ่งเน้นเนื้อหาวิชาดังกล่าวมากพอสมควร จึงทำให้เด็กต้องติดตามข่าวสารทางการเมืองเพื่อให้ทันโลกทันเหตุการณ์และเพื่อจะใช้เป็นข้อมูลประกอบในการศึกษาต่อไป

4.2 การเรียนรู้ทางการเมืองและการเปรียบเทียบเขตเมืองกับเขตชนบท

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของการเรียนรู้ทางการเมือง

คำถาม	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รัฐธรรมนูญที่ใช้ในปัจจุบันประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ. ไດ?	201	67.0	99	33.0
2. ส.ส. ย่อมาจากคำว่าอะไร?	264	88.0	36	12.0
3. ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส. ต้องมีอายุเท่าใด?	284	94.7	16	5.3
4. สมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนทั้งหมดกี่คน?	183	61.0	117	39.0
5. ในปัจจุบันผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งต้อง การบัตรลงคะแนนจำนวนกี่บัตร?	284	94.7	16	5.3
6. ปัจจุบันประเทศไทยปกครองระบอบใด?	293	97.7	7	2.3
7. จังหวัดใดมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด?	250	83.3	50	16.7
8. หัวหน้าคณะรัฐบาลเรียกว่าอะไร?	255	85.0	45	15.0
9. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีชื่อย่อว่าอะไร?	284	94.7	16	5.3
10. กฎหมายสูงสุดของประเทศคืออะไร?	251	83.7	49	16.3
11. องค์การบริหารส่วนตำบลมีชื่อย่อว่าอย่างไร?	290	96.7	10	3.3
12. การเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งล่าสุดมีขึ้นเมื่อใด?	272	90.7	28	9.3
13. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้มี ส.ส. จำนวนเท่าใด?	185	62.0	115	38.0
14. ตำแหน่งกำนันมีที่มาอย่างไร?	97	32.3	203	67.7
15. ในการเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งล่าสุด พรรคการเมือง ใด ได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากที่สุด?	286	95.3	14	4.7

จากตาราง 3 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับระบบการปกครองของประเทศไทยมากที่สุด โดยมีผู้ตอบถูกจำนวน 293 คน คิดเป็น ร้อยละ 97.7 รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับชื่อย่อขององค์การบริหารส่วนตำบลมีผู้ตอบถูกจำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 96.7 สำหรับความรู้เกี่ยวกับอายุของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง จำนวนบัตรลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส. และชื่อย่อของคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีผู้ตอบถูกเป็นจำนวนเท่ากันคือ 284 คน คิดเป็น ร้อยละ 94.7 ส่วนคำถามที่มีจำนวนคนตอบถูกน้อยที่สุดคือคำถามเกี่ยวกับที่มาของตำแหน่งกำนันมีผู้ตอบถูกจำนวนเพียง 97 คน คิดเป็นร้อยละ 32.3

สำหรับคำถามที่นักเรียนตอบผิดมากที่สุดก็คือคำถามเกี่ยวกับที่มาของตำแหน่งกำนันมีผู้ตอบผิดมากที่สุดจำนวนถึง 203 คน คิดเป็นร้อยละ 67.7 รองลงมาคือ คำถามเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกวุฒิสภา โดยมีผู้ตอบผิดจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 และคำถามที่มีคนตอบผิดน้อยที่สุดคือคำถามเกี่ยวกับระบบการปกครองของประเทศไทยมีจำนวนคนตอบผิดเพียง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความรู้ทางการเมือง

คำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้ทางการเมือง
1. รัฐธรรมนูญที่ใช้ในปัจจุบันประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ. ไດ?	0.67	0.47	มาก
2. ส.ส. ย่อมาจากคำว่าจะไร?	0.88	0.32	มาก
3. ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส. ต้องมีอายุเท่าใด?	0.94	0.22	มาก
4. สมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนทั้งหมดกี่คน?	0.61	0.48	ปานกลาง
5. ในปัจจุบันผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งต้องกาบัตรลงคะแนนจำนวนกี่บัตร?	0.94	0.22	มาก
6. ปัจจุบันประเทศไทยปกครองระบอบใด?	0.97	0.15	มาก
7. จังหวัดใดมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด?	0.83	0.37	มาก
8. หัวหน้าคณะรัฐบาลเรียกว่าอะไร?	0.85	0.35	มาก
9. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีชื่อย่อว่าอะไร?	0.94	0.22	มาก
10. กฎหมายสูงสุดของประเทศคืออะไร?	0.83	0.37	มาก
11. องค์การบริหารส่วนตำบลมีชื่อย่อว่าอย่างไร?	0.96	0.18	มาก
12. การเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งล่าสุดมีขึ้นเมื่อใด?	0.90	0.29	มาก
13. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้มี ส.ส. จำนวนเท่าใด?	0.61	0.52	ปานกลาง
14. ตำแหน่งกำนันมีที่มาอย่างไร?	0.32	0.46	น้อย
15. ในการเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งล่าสุด พรรคการเมืองใดได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากที่สุด?	0.95	0.21	มาก
รวม	0.80	0.04	มาก

จากตาราง 4 แสดงถึงค่าเฉลี่ยของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อโดยจะเห็นได้ว่าระดับความรู้ทางการเมืองเฉลี่ยในแต่ละข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก คือ ตั้งแต่ 0.67 – 1.00 ยกเว้นคำถามในข้อ 4 เกี่ยวกับจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มีคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามเท่ากับ 0.61 และคำถามในข้อ 13 เกี่ยวกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้มี คะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามเท่ากับ 0.61 ซึ่งจัดอยู่ในระดับความรู้ทางการเมืองปานกลางและคำถามข้อ 14 เกี่ยวกับที่มาของตำแหน่งกำนัน มีคะแนนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถามเท่ากับ 0.32 ซึ่งจัดอยู่ในระดับความรู้ทางการเมืองน้อย

การที่ระดับความรู้ทางการเมืองในแต่ละคำถามมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มากอาจเนื่องมาจากในปัจจุบันสื่อมวลชนต่าง ๆ ได้เข้าถึงประชาชนมากขึ้นทำให้ประชาชนมีความรู้ มีการศึกษามากขึ้น ตลอดจนถึงนโยบายของรัฐได้มีการเน้นให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเสริมสร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยเริ่มตั้งแต่สถานศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป

ตาราง 5 เปรียบเทียบการเรียนรู้ทางการเมืองของเด็กเขตเมืองกับเขตชนบท

คำถาม	เมือง		ชนบท		T	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. รัฐธรรมนูญที่ใช้ในปัจจุบันประกาศใช้เมื่อปี พ.ศ. ไດ?	0.90	0.35	0.46	0.53	8.48	0.00
2. ส.ส. ย่อมาจากคำว่าอะไร?	0.92	0.27	0.84	0.36	2.14	0.03
3. ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส. ต้องมีอายุเท่าใด?	0.91	0.28	0.98	0.14	-2.59	0.01
4. สมาชิกวุฒิสภา มีจำนวนทั้งหมดกี่คน?	0.81	0.39	0.40	0.49	7.92	0.00
5. ในปัจจุบันผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งต้องกาบัตรลงคะแนนจำนวนกี่บัตร?	0.94	0.23	0.95	0.21	-0.51	0.60
6. ปัจจุบันประเทศไทยปกครองระบอบใด?	0.96	0.18	0.01	0.25	-1.81	0.71
7. จังหวัดใดมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด?	0.86	0.34	0.81	0.43	1.17	0.24
8. หัวหน้าคณะรัฐบาลเรียกว่าอะไร?	0.90	2.29	0.82	0.47	1.89	0.05
9. คณะกรรมการการเลือกตั้งมีชื่อย่อว่าอะไร?	0.93	0.25	0.97	0.25	-1.36	0.17
10. กฎหมายสูงสุดของประเทศคืออะไร?	0.95	0.21	0.72	0.45	5.74	0.00
11. องค์การบริหารส่วนตำบลมีชื่อย่อว่าอย่างไร?	0.98	0.14	0.95	0.21	1.29	0.20
12. การเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งล่าสุดมีขึ้นเมื่อใด?	0.90	0.29	0.90	0.29	0.00	1.00
13. รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันกำหนดให้มี ส.ส. จำนวนเท่าใด?	0.69	0.46	0.52	0.57	2.76	0.00
14. ตำแหน่งกำนันมีที่มาอย่างไร?	0.42	0.49	0.22	0.41	3.91	0.00
15. ในการเลือกตั้ง ส.ส. ครั้งล่าสุด พรรคการเมืองใด ได้ ส.ส. แบบแบ่งเขตมากที่สุด?	0.98	0.14	0.92	0.26	2.20	0.02
รวม	0.87	0.42	0.70	1.35	-1.51	0.13

จากตาราง 5 เปรียบเทียบการเรียนรู้ทางการเมืองของเด็กเขตเมืองกับเขตชนบทพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในคำถามของตอนที่ 2 ข้อที่ 1 เกี่ยวกับปีที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันพบว่าเด็กเขตเมืองมีค่าเฉลี่ยคะแนน 0.90 เด็กเขตชนบท มีค่าเฉลี่ยคะแนน 0.46 ค่า Sig 0.00 ข้อที่ 2 เกี่ยวกับคำเต็มของ ส.ส. เด็กเขตเมืองมีคะแนนเฉลี่ย 0.92 เด็กเขตชนบทมีคะแนนเฉลี่ย 0.84 ค่า Sig 0.03 ข้อที่ 3 เกี่ยวกับอายุของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ส.ส. เด็กเขตเมือง มีคะแนนเฉลี่ย 0.91 เด็กเขตชนบทมีคะแนนเฉลี่ย 0.98 ค่า Sig 0.01 ข้อที่ 4 เกี่ยวกับจำนวนสมาชิกวุฒิสภา เด็กเขตเมืองมีคะแนนเฉลี่ย 0.81 เด็กเขตชนบทมีคะแนนเฉลี่ย 0.40 ค่า Sig 0.00 ข้อที่ 8 เกี่ยวกับชื่อเรียก หัวหน้าคณะรัฐบาล เด็กเขตเมืองมีคะแนนเฉลี่ย 0.90 เด็กเขตชนบท มีคะแนนเฉลี่ย 0.82 ค่า Sig 0.05 ข้อที่ 10 เกี่ยวกับกฎหมายสูงสุดของประเทศ เด็กเขตเมืองมีคะแนนเฉลี่ย 0.95 เด็กเขตชนบทมีคะแนนเฉลี่ย 0.72 ค่า Sig 0.00 ข้อที่ 13 เกี่ยวกับจำนวน ส.ส. ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบัน เด็กเขตเมืองมีคะแนนเฉลี่ย 0.69 เด็กเขตชนบท มีคะแนนเฉลี่ย 0.52 ค่า Sig 0.00 ข้อที่ 14 เกี่ยวกับที่มาของตำแหน่งกำนัน เด็กเขตเมืองมีคะแนนเฉลี่ย 0.42 เด็กเขตชนบท มีคะแนนเฉลี่ย 0.22 ค่า Sig 0.00 และ ข้อที่ 15 เกี่ยวกับพรรคการเมืองที่ได้จำนวน ส.ส. แบบแบ่งเขตมากที่สุดในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด เด็กเขตเมืองมีค่าเฉลี่ย 0.98 เด็กเขตชนบท มีคะแนนเฉลี่ย 0.92 ค่า Sig 0.02

จากตาราง 5 สรุปได้ว่า เด็กเขตเมืองกับเด็กเขตชนบทมีการเรียนรู้ทางการเมืองแตกต่างกัน โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติถึง 9 ข้อ จากคำถามทั้งหมด 15 ข้อ ทั้งนี้ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างดังกล่าว ก็อาจเนื่องมาจากเด็กในเขตเมืองได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ในการนำเสนอข่าวสารทางการเมืองตลอดจนถึงการที่มีผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ซึ่งเท่ากับว่ามีผู้ปกครองที่มีการศึกษาที่ดีกว่าทำให้เกิดการเรียนรู้ทางการเมืองตามลักษณะของการกล่อมเกล้าทางการเมืองมากกว่าเด็กในเขตชนบท

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบความแตกต่างของการเรียนรู้ทางการเมืองระหว่างสถานศึกษาในเขตเมืองกับเขตชนบท ด้วยค่าที (T-test)

สถานศึกษา	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D	T	Sig
เขตเมือง	150	17.99	2.55	-1.51	0.13
เขตชนบท	150	17.45	3.54		

จากตาราง 6 เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการเรียนรู้ทางการเมืองของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในเขตเมืองและเขตชนบท ผลการวิเคราะห์พบว่า การเรียนรู้ทางการเมืองของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในเขตเมืองมีการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนในเขตชนบท โดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย 17.99 และ 17.45 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าที (T-test) ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ หรือ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 แหล่งความรู้ทางการเมืองและเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนในเขตเมืองกับเขตชนบท

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของแหล่งความรู้ทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อความ	บ่อยครั้ง		นาน ๆ ครั้ง		ไม่เคยเลย	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ท่านดูโทรทัศน์เกี่ยวกับข่าวการเมือง	184	61.3	115	38.3	1	0.3
2. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์หรือวารสารอื่น ๆ เกี่ยวกับข่าวการเมือง	57	19.0	224	74.7	19	6.3
3. ท่านฟังวิทยุเกี่ยวกับข่าวการเมือง	39	13.0	195	65.0	66	22.0
4. ท่านสนทนากับคนในครอบครัวเกี่ยวกับ เรื่องการเมือง	69	23.0	195	65.0	36	12.0
5. ท่านได้ยินได้ฟังคนในครอบครัวสนทนา กันเกี่ยวกับเรื่องการเมือง	135	45.0	143	47.7	22	7.3
6. ท่านได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองใน ชั้นเรียน	114	38.0	156	52.0	30	10.0
7. ท่านได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการ เมือง	68	22.7	177	59.0	55	18.3
8. ท่านสนทนากับเพื่อนที่โรงเรียนเกี่ยวกับ การเมือง	47	15.7	194	64.7	59	19.7
9. ท่านได้ยินครูสนทนากันเกี่ยวกับการ เมือง	76	25.3	170	56.7	54	18.0
10. ท่านฟังการอภิปรายหรือการปราศรัย ทางการเมืองตามที่สาธารณะ	94	31.3	163	54.3	43	14.3

จากตาราง 7 จำนวนและร้อยละของแหล่งความรู้ทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ในด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองโดยผ่านโทรทัศน์นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบบ่อยครั้งมากที่สุด โดยมีผู้ตอบบ่อยครั้ง จำนวนถึง 184 คนคิดเป็นร้อยละ 61.3 มีผู้ตอบนาน ๆ ครั้ง จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 ส่วนผู้ที่ตอบไม่เคยเลยมีจำนวนเพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์สามารถเข้าถึงประชาชนในทุกหนทุกแห่งค่อนข้างมากแล้ว

ส่วนการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองโดยผ่านแหล่งความรู้อื่น เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ การสนทนากับคนในครอบครัว/เพื่อน/ครู การเรียนในชั้นเรียน การเข้ารับการอบรมหรือการฟังการอภิปราย/การปราศรัยทางการเมืองตามสถานที่สาธารณะพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบนาน ๆ ครั้ง รองลงมาคือ บ่อยครั้ง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบว่าไม่เคยเลยในการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านแหล่งความรู้ต่าง ๆ นั้น มีจำนวนน้อยที่สุด

จากตารางสรุปได้ว่า ในปัจจุบันโอกาสในการเรียนรู้ทางการเมืองนั้นมีอยู่มากมายอันเนื่องมาจากสื่อหรือแหล่งของความรู้ทางการเมืองนั้นมีหลากหลายรูปแบบจึงทำให้มีจำนวนของผู้ที่เรียนรู้ทางการเมืองผ่านสื่อต่าง ๆ มีจำนวนมาก ส่วนผู้ที่ไม่เคยเรียนรู้ทางการเมืองเลยนั้นมีอยู่เป็นจำนวนน้อยมาก ดังที่ปรากฏในตาราง 7

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความถี่ของแหล่งความรู้
ทางการเมือง

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความถี่
1. ท่านดูโทรทัศน์เกี่ยวกับข่าวการเมือง	2.61	0.49	ปานกลาง
2. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์หรือวารสารอื่น ๆ เกี่ยวกับ ข่าวการเมือง	2.12	0.48	ปานกลาง
3. ท่านฟังวิทยุเกี่ยวกับข่าวการเมือง	1.91	0.58	ปานกลาง
4. ท่านสนทนากับคนในครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องการเมือง	2.11	0.58	ปานกลาง
5. ท่านได้ยินได้ฟังคนในครอบครัวสนทนากันเกี่ยวกับ เรื่องการเมือง	2.37	0.61	ปานกลาง
6. ท่านได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองในชั้นเรียน	2.28	0.63	ปานกลาง
7. ท่านได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการเมือง	2.04	0.64	ปานกลาง
8. ท่านสนทนากับเพื่อนที่โรงเรียนเกี่ยวกับการเมือง	1.96	0.59	ปานกลาง
9. ท่านได้ยินครูสนทนากันเกี่ยวกับการเมือง	2.07	0.65	ปานกลาง
10. ท่านฟังการอภิปรายหรือการปราศรัยทางการเมืองตามที่สาธารณะ	2.17	0.65	ปานกลาง

จากตาราง 8 จะพบว่าค่าเฉลี่ยของแหล่งความรู้ทางการเมือง คือ การดูโทรทัศน์เกี่ยวกับข่าวการเมืองนั้นมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 2.61 รองลงมาคือ การได้ยินได้ฟังคนในครอบครัวสนทนากันเกี่ยวกับเรื่องการเมือง มีค่าเฉลี่ย 2.37 การเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ย 2.28 การฟังการอภิปรายหรือการปราศรัยทางการเมืองตามที่สาธารณะ มีค่าเฉลี่ย 2.17 และการฟังวิทยุเกี่ยวกับข่าวการเมืองมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 1.91

จากค่าเฉลี่ยทั้งหมดในแต่ละข้อ ตามตาราง 7 นั้น เมื่อนำมาเทียบเกณฑ์แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลางซึ่งก็อธิบายได้ว่า ในวัยเด็กระดับประถมศึกษา นั้นความสนใจในการติดตามข่าวสารทางการเมืองหรือแม้กระทั่งข่าวสารด้านอื่น ๆ ก็ตาม คงยังจะมีไม่มากนัก เพราะในช่วงวัยนี้ความสนใจจะมุ่งไปยังด้านอื่นๆ มากกว่า เช่น การเรียน การเล่น กิจกรรมต่าง ๆ ตามลักษณะสภาพแห่งวัยนั้น ๆ ในขณะที่เดียวกันก็มีใ้ว่าจะไม่ได้รับรู้ข่าวสารทางการเมืองเลย เพราะเด็กในวัยประถมศึกษาสามารถรู้และเข้าใจในสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัวในชีวิตประจำวันได้แล้วประกอบกับการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการเมืองบ้างแล้วพอสมควรกับระดับวัยของเด็กประถมศึกษาตามนโยบายของรัฐ จึงทำให้กล่าวได้ว่าเด็กวัยประถมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองพอสมควรโดยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ครอบครัว สื่อมวลชน เป็นต้น

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแหล่งความรู้ทางการเมืองของนักเรียนในเขตเมืองและเขตชนบท

คำถาม	นักเรียนประถมศึกษา					
	เมือง		ชนบท		T	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ท่านดูโทรทัศน์เกี่ยวกับข่าวการเมือง	2.62	0.48	2.60	0.50	0.35	0.72
2. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์หรือวารสารอื่น ๆ เกี่ยวกับข่าวการเมือง	2.18	0.51	2.06	0.45	2.14	0.03
3. ท่านฟังวิทยุเกี่ยวกับข่าวการเมือง	1.96	1.85	1.85	0.62	1.68	0.09
4. ท่านสนทนากับคนในครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องการเมือง	2.08	0.52	2.14	0.63	-0.89	0.37
5. ท่านได้ยินได้ฟังคนในครอบครัวสนทนากันเกี่ยวกับเรื่องการเมือง	2.44	0.56	2.30	0.56	1.97	0.05
6. ท่านได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองในชั้นเรียน	2.42	0.59	2.14	0.64	3.91	0.00
7. ท่านได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการเมือง	2.03	0.62	2.05	0.65	-0.27	0.78
8. ท่านสนทนากับเพื่อนที่โรงเรียนเกี่ยวกับการเมือง	1.91	0.50	2.00	0.61	-1.36	0.17
9. ท่านได้ยินครูสนทนากันเกี่ยวกับการเมือง	2.02	0.62	2.12	0.68	-1.23	0.21
10. ท่านฟังการอภิปรายหรือการปราศรัยทางการเมืองตามทีวีสาธารณะ	2.33	0.65	2.00	0.61	4.45	0.00

จากตารางที่ 9 เปรียบเทียบแหล่งความรู้ทางการเมืองของเด็กนักเรียนในเขตเมืองกับเด็กนักเรียนในเขตชนบท พบว่ามีความแตกต่างกัน ดังนี้ นักเรียนในเขตเมืองมีโอกาสอ่านหนังสือพิมพ์หรือวารสารอื่น ๆ เกี่ยวกับข่าวการเมือง มากกว่านักเรียนในชนบท มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 และ 2.06 ตามลำดับ และนักเรียนในเขตเมืองได้ยินได้ฟังคนในครอบครัวสนทนาเกี่ยวกับเรื่องการเมือง มากกว่านักเรียนในชนบท มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.44 และ 2.30 ตามลำดับ และนักเรียนในเขตเมืองได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนในชนบท มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42 และ 2.14 ตามลำดับและนักเรียนในเขตเมืองมีโอกาสฟังการอภิปรายหรือการปราศรัยทางการเมืองตามที่สาธารณะมากกว่านักเรียนในชนบท มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33 และ 2.00 ตามลำดับ

จากการเปรียบเทียบแหล่งความรู้ทางการเมืองของเด็กในเขตเมืองและเด็กในเขตชนบทตามตาราง 9 จะเห็นได้ว่า เด็กในเขตเมืองมีแหล่งความรู้ทางการเมืองมากกว่า ไม่ว่าจะเป็นแหล่งความรู้ที่เป็นด้านสื่อมวลชน ครอบครัว หรือสถานศึกษา

ตารางที่ 10 ผลการทดสอบความแตกต่างแหล่งความรู้ทางการเมืองของนักเรียนที่
ศึกษาในเขตเมืองกับเขตชนบทด้วยค่าที (T-test)

สถานศึกษา	จำนวน (คน)	$\bar{X}$	S.D	T	Sig
เขตเมือง	150	22.02	2.47	2.23	0.02
เขตชนบท	150	21.29	3.18		

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบแหล่งความรู้ทางการเมืองของนักเรียนในเขตเมืองและเขต
ชนบท พบว่านักเรียนในเขตเมืองมีแหล่งการเรียนรู้ทางการเมืองสูงกว่าเด็กนักเรียนในเขตชนบท
โดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย 22.02 และ 21.29 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าที (T-test) ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ หรือที่ระดับ 0.05

การที่แหล่งความรู้ทางการเมืองของนักเรียนในเขตเมืองมีมากกว่าในเขตชนบทก็เพราะ
เมืองเป็นศูนย์กลางของการบริหารและความเจริญต่างๆ จึงทำให้มีสื่อหรือแหล่งความรู้ต่าง ๆ
มากกว่า ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ผู้ปกครองที่มีการศึกษาที่จะช่วยกล่อมเกลาหรือ
ให้ความรู้ทางการเมืองแก่เด็ก การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเมือง หรือการจัดการอภิปราย
การปราศรัยตามที่ชุมนุมชน

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทางการเมือง

ตาราง 11 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเรียนรู้ทางการเมืองในชั้นเรียน

เพศ	ระดับความรู้ทางการเมือง			
	มาก จำนวน(คน) ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน(คน) ร้อยละ	น้อย จำนวน(คน) ร้อยละ	รวม จำนวน (คน) ร้อยละ
ชาย	48 (32.4)	79 (53.4)	21 (14.2)	148 (49.3)
หญิง	66 (43.4)	77 (50.7)	9 (5.9)	152 (50.7)
รวม	114 (38.0)	156 (52.0)	30 (10.0)	300 (100.0)

$$\chi^2 = 7.61 \quad df = 2 \quad \text{Sig} = 0.02$$

จากตาราง 11 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเรียนรู้ทางการเมืองในชั้นเรียนพบว่า เพศชายมีการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านชั้นเรียนในระดับปานกลางมากที่สุดคือ 79 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 รองลงมาคือ ระดับมาก มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 และในระดับน้อย มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2

ส่วนเพศหญิงก็เช่นเดียวกันกับเพศชายโดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศหญิงมีการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านชั้นเรียนในระดับปานกลางมีจำนวนมากที่สุด คือ 77 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 รองลงมาคือ ระดับมาก มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 43.4 และในระดับน้อย มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สถิติค่าไคสแควร์ χ^2 ได้ค่า χ^2 เท่ากับ 5.99 เมื่อ df เท่ากับ 2 ผลจากการคำนวณได้ค่า χ^2 เท่ากับ 7.61 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และผลการทดสอบพบว่ามี Sig เท่ากับ 0.02 แสดงว่าการเรียนรู้ทางการเมืองในชั้นเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ตามเพศ และมีความแตกต่างกันระหว่างเพศหญิงกับเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานที่ศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ทางการเมือง
ในชั้นเรียน

สถานที่ศึกษา	ระดับความรู้ทางการเมือง			
	มาก จำนวน(คน) ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน(คน) ร้อยละ	น้อย จำนวน(คน) ร้อยละ	รวม จำนวน(คน) ร้อยละ
เขตเมือง	71 (47.3)	71 (47.3)	8 (5.3)	150 (50)
เขตชนบท	43 (28.7)	85 (56.7)	22 (14.7)	150 (50)
รวม	114 (38.0)	156 (52.0)	30 (10.0)	300 (100.0)

$$\chi^2 = 14.66 \quad df = 2 \quad Sig = 0.00$$

จากตาราง 12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานที่ศึกษาที่มีต่อการเรียนรู้ทางการเมืองในชั้นเรียน พบว่า นักเรียนที่ศึกษาในเขตเมือง มีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับมากและปานกลางเป็นจำนวนเท่ากัน คือ 71 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 ส่วนระดับน้อยมีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3

ส่วนนักเรียนที่ศึกษาในเขตชนบท มีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองในระดับปานกลางมากที่สุด คือ 85 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 ระดับมากจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 28.7 และระดับน้อยมีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สถิติค่าไคสแควร์ χ^2 ได้ค่า χ^2 เท่ากับ 5.99 เมื่อ df เท่ากับ 2 ผลจากการคำนวณได้ค่า χ^2 เท่ากับ 14.66 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และผลการทดสอบพบว่ามีค่า Sig เท่ากับ 0.00 แสดงว่าการเรียนรู้ทางการเมืองในชั้นเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ตามสถานที่ศึกษา และมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนในเมืองกับนักเรียนในชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศึกษากับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองโดยผ่านวิทยุกระจายเสียง

สถานที่ศึกษา	ระดับความรู้ทางการเมือง			
	มาก จำนวน(คน) ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน(คน) ร้อยละ	น้อย จำนวน(คน) ร้อยละ	รวม จำนวน(คน) ร้อยละ
เขตเมือง	19 (12.7)	107 (71.3)	24 (16.0)	150 (50.0)
เขตชนบท	20 (13.3)	88 (58.7)	42 (28.0)	150 (50.0)
รวม	39 (13.0)	195 (65.0)	66 (22.0)	300 (100.0)

$$\chi^2 = 6.78 \quad df = 2 \quad Sig = 0.03$$

จากตาราง 13 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศึกษากับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง โดยผ่านทางวิทยุกระจายเสียงพบว่า นักเรียนที่ศึกษาในเขตเมือง มีการเรียนรู้ทางการเมือง โดยผ่านวิทยุส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คือ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 71.3 ระดับน้อย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 และระดับมากมีจำนวน น้อยที่สุด คือ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7

ส่วนนักเรียนในเขตชนบทพบว่า มีการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านวิทยุกระจายเสียงส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางคือ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 ระดับน้อยมีจำนวน 42 คนคิดเป็นร้อยละ 28.0 และระดับมากมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สถิติค่าไคสแควร์ ได้ค่า χ^2 เท่ากับ 5.99 เมื่อ df เท่ากับ 2 ผลจากการคำนวณได้ค่า χ^2 เท่ากับ 6.78 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และผลการทดสอบพบว่า มีค่า Sig เท่ากับ 0.03 แสดงว่าการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านวิทยุกระจายเสียงของนักเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กันตามสถานที่ศึกษา และมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนในเมืองกับในชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศึกษากับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่าน
การสนทนากับคนในครอบครัว

สถานที่ศึกษา	ระดับความรู้ทางการเมือง			
	มาก จำนวน(คน) ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน(คน) ร้อยละ	น้อย จำนวน(คน) ร้อยละ	รวม จำนวน(คน) ร้อยละ
เขตเมือง	27 (18.0)	108 (72.0)	15 (10.0)	150 (50.0)
เขตชนบท	42 (28.0)	87 (58.0)	21 (14.0)	150 (50.0)
รวม	36 (12.0)	195 (65.0)	36 (12.0)	300 (100.0)

$$\chi^2 = 6.52 \quad df = 2 \quad \text{Sig} = 0.03$$

จากตาราง 14 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศึกษากับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการสนทนากับคนในครอบครัวพบว่านักเรียนที่ศึกษาในเขตเมืองมีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการสนทนากับคนในครอบครัวส่วนใหญ่จะมีระดับการเรียนรู้ปานกลาง คือมีจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0 รองลงมาคือ ระดับมากจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 และระดับน้อยมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0

ส่วนนักเรียนที่ศึกษาในเขตชนบทมีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการสนทนากับคนในครอบครัว ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับปานกลาง คือมีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมาคือระดับมาก จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 และระดับน้อยมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติค่าไคสแควร์ χ^2 ได้ค่า χ^2 เท่ากับ 5.99 เมื่อ df เท่ากับ 2 ผลจากการคำนวณได้ค่า χ^2 เท่ากับ 6.52 ซึ่งมีความมากกว่าค่าไคสแควร์ จากตาราง และผลการทดสอบพบว่ามีค่า Sig เท่ากับ 0.03 แสดงว่าการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับคนในครอบครัวของนักเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กันตามสถานที่ศึกษา และมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนในเมืองกับในชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศึกษากับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการไต่ถาม
ได้ฟังคนในครอบครัวสนทนากัน

สถานที่ศึกษา	ระดับความรู้ทางการเมือง			
	มาก จำนวน(คน) ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน(คน) ร้อยละ	น้อย จำนวน(คน) ร้อยละ	รวม จำนวน(คน) ร้อยละ
เขตเมือง	72 (48.0)	73 (48.7)	5 (3.3)	150 (50.0)
เขตชนบท	63 (42.0)	70 (46.7)	17 (11.3)	150 (50.0)
รวม	135 (45.0)	143 (47.7)	22 (7.3)	300 (100.0)

$$\chi^2 = 7.20 \quad df = 2 \quad Sig = 0.02$$

จากตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศึกษากับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการไต่ถามได้ฟังคนในครอบครัวสนทนากันพบว่านักเรียนที่ศึกษาในเขตเมืองมีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการไต่ถามได้ฟังคนในครอบครัวสนทนากันส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางคือมีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7 รองลงมาคือ ระดับมาก มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 และระดับน้อยมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3

ส่วนนักเรียนในเขตชนบทมีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการไต่ถามได้ฟังคนในครอบครัวสนทนากันส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คือมีจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาคือระดับมากมีจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 และระดับน้อย มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติค่าไคสแควร์ χ^2 ได้ค่า χ^2 เท่ากับ 5.99 เมื่อ df เท่ากับ 2 ผลจากการคำนวณได้ค่า χ^2 เท่ากับ 7.20 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ จากตาราง และผลการทดสอบพบว่า มีค่า Sig เท่ากับ 0.02 แสดงว่าการเรียนรู้ทางการเมืองผ่านการไต่ถามได้ฟังในครอบครัวสนทนากันของนักเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กันตามสถานที่ศึกษา และมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนในเมืองกับในชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศึกษากับการเรียนรู้ทางการเมืองผ่านการสนทนากับเพื่อนที่โรงเรียน

สถานที่ศึกษา	ระดับความรู้ทางการเมือง			
	มาก จำนวน(คน) ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน(คน) ร้อยละ	น้อย จำนวน(คน) ร้อยละ	รวม จำนวน(คน) ร้อยละ
เขตเมือง	13 (8.7)	111 (74.0)	26 (17.3)	150 (50.0)
เขตชนบท	34 (22.7)	83 (55.3)	33 (22.0)	150 (50.0)
รวม	47 (15.7)	194 (64.7)	59 (19.7)	300 (100.0)

$$\chi^2 = 14.25 \quad df = 2 \quad \text{Sig} = 0.00$$

จากตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศึกษากับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับเพื่อนที่โรงเรียนพบว่าเด็กที่ศึกษาในเขตเมืองมีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับเพื่อนที่โรงเรียนส่วนใหญ่มีการเรียนรู้ในระดับปานกลางคือมีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 รองลงมา คือ ระดับน้อยมีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 และระดับมากมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7

ส่วนนักเรียนในเขตชนบทส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับเพื่อนที่โรงเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คือ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมาคือ ระดับมาก จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 22.7 และระดับน้อยมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 33 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติค่าไคสแควร์ χ^2 ได้ค่า χ^2 เท่ากับ 5.99 เมื่อ df เท่ากับ 2 ผลจากการคำนวณได้ค่า χ^2 เท่ากับ 14.25 ซึ่งมีความมากกว่าค่าไคสแควร์ จากตาราง และผลการทดสอบพบว่ามีความ Sig เท่ากับ 0.00 แสดงว่าการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับเพื่อนที่โรงเรียนของนักเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กันตามสถานที่ศึกษา และมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนในเมืองกับในชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศึกษากับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการฟังอภิปรายหรือการปราศรัยตามที่สาธารณะ

สถานที่ศึกษา	ระดับความรู้ทางการเมือง			
	มาก จำนวน(คน) ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน(คน) ร้อยละ	น้อย จำนวน(คน) ร้อยละ	รวม จำนวน(คน) ร้อยละ
เขตเมือง	65 (43.3)	70 (46.7)	15 (10.0)	150 (50.0)
เขตชนบท	29 (19.3)	93 (62.0)	28 (18.7)	150 (50.0)
รวม	94 (31.3)	163 (54.3)	43 (14.3)	300 (100.1)

$$\chi^2 = 20.96 \quad df = 2 \quad Sig = 0.00$$

จากตาราง 17 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ศึกษากับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการฟังอภิปรายหรือการปราศรัยตามที่สาธารณะ พบว่า นักเรียนในเขตเมืองมีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการฟังการอภิปรายหรือการปราศรัยตามที่สาธารณะ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางคือ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 รองลงมาคือระดับมากจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 และระดับน้อย มีจำนวนน้อยที่สุด คือจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0

ส่วนนักเรียนในเขตชนบทมีการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการฟังการอภิปรายหรือการปราศรัยตามที่สาธารณะ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางคือจำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 รองลงมาคือระดับมาก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 ส่วนระดับน้อยมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติค่าไคสแควร์ χ^2 ได้ค่า χ^2 เท่ากับ 5.99 เมื่อ df เท่ากับ 2 ผลจากการคำนวณได้ค่า χ^2 เท่ากับ 20.96 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ จากตาราง และผลการทดสอบพบว่ามีค่า Sig เท่ากับ 0.00 แสดงว่าการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการอภิปรายหรือปราศรัยในที่สาธารณะของนักเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กันตามสถานที่ศึกษา และมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนในเมืองกับในชนบทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพผู้ปกครองกับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับคนในครอบครัว

อาชีพผู้ปกครอง	ระดับการเรียนรู้ทางการเมือง			
	มาก จำนวน(คน) ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน(คน) ร้อยละ	น้อย จำนวน(คน) ร้อยละ	รวม จำนวน(คน) ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	18 (21.7)	61 (73.5)	4 (4.8)	83 (27.7)
ค้าขาย	15 (17.6)	60 (70.6)	10 (11.8)	85 (28.3)
รับจ้าง	20 (24.1)	46 (55.4)	17 (20.5)	83 (27.7)
เกษตรกร	16 (32.7)	28 (57.1)	5 (10.2)	49 (16.3)
รวม	69 (23.0)	195 (65.0)	36 (12.0)	300 (100.0)

$$\chi^2 = 14.79 \quad df = 6 \quad \text{Sig} = 0.02$$

จากตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพผู้ปกครองกับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับคนในครอบครัวพบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับคนในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 73.5 รองลงมาคือ ระดับมาก มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 และระดับน้อย มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8

นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย ส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับคนในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง คือ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 70.6 รอง

ลงมา คือ ระดับมาก จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 และระดับน้อยมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8

นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับคนในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลางคือจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมา คือ ระดับมากจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 และระดับน้อยมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5

นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับคนในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง คือ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 รองลงมาคือระดับมาก จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 และระดับน้อยมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติค่าไคสแควร์ χ^2 ได้ค่า χ^2 เท่ากับ 12.59 เมื่อ df เท่ากับ 2 ผลจากการคำนวณได้ค่า χ^2 เท่ากับ 14.79 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และผลการทดสอบพบว่า มีค่า Sig เท่ากับ 0.02 แสดงว่าการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการสนทนากับคนในครอบครัวของนักเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กันตามอาชีพผู้ปกครอง และมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 19 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพผู้ปกครองกับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการอบรมความรู้ทางการเมือง

อาชีพผู้ปกครอง	ระดับการเรียนรู้ทางการเมือง			
	มาก จำนวน(คน) ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน(คน) ร้อยละ	น้อย จำนวน(คน) ร้อยละ	รวม จำนวน(คน) ร้อยละ
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	12 (14.5)	59 (71.1)	12 (14.5)	83 (27.7)
ค้าขาย	23 (27.1)	48 (56.5)	14 (16.5)	85 (28.3)
รับจ้าง	15 (18.1)	49 (59.0)	19 (22.9)	83 (27.7)
เกษตรกร	18 (36.7)	21 (42.9)	10 (20.4)	49 (16.3)
รวม	69 (23.0)	195 (65.0)	36 (12.0)	300 (100.0)

$$\chi^2 = 14.44 \quad df = 6 \quad Sig = 0.02$$

จากตาราง 19 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพผู้ปกครองกับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการอบรมความรู้ทางการเมืองพบว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมือง โดยผ่านการอบรมความรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง คือมีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 71.1 ส่วนระดับมากและระดับน้อยมีจำนวนเท่ากัน คือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5

นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพค้าขายส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมือง โดยผ่านการอบรมความรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 รองลงมา คือระดับมาก จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1 และระดับน้อย มีจำนวน น้อยที่สุด คือ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5

นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้างส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการอบรมความรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 รองลงมาคือ ระดับน้อย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 และระดับมากมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1

นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการอบรมความรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมาคือ ระดับมาก จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 และระดับน้อย มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.4

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติค่าไคสแควร์ χ^2 ได้ค่า χ^2 เท่ากับ 12.59 เมื่อ df เท่ากับ 6 ผลจากการคำนวณได้ค่า χ^2 เท่ากับ 14.44 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์จากตาราง และผลการทดสอบพบว่า มีค่า Sig เท่ากับ 0.02 แสดงว่าการเรียนรู้ทางการเมือง โดยผ่านการอบรมความรู้ทางการเมืองของนักเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กันตามอาชีพผู้ปกครอง และมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่าน
การอบรมความรู้ทางการเมือง

ผู้ปกครอง	ระดับการเรียนรู้ทางการเมือง			
	มาก จำนวน(คน) ร้อยละ	ปานกลาง จำนวน(คน) ร้อยละ	น้อย จำนวน(คน) ร้อยละ	รวม จำนวน(คน) ร้อยละ
บิดา มารดา	98 (35.4)	150 (54.2)	29 (10.5)	277 (92.3)
ญาติ	8 (72.7)	2 (18.2)	1 (9.1)	11 (3.7)
อื่น ๆ	8 (66.7)	4 (33.3)	-	12 (4.0)

$$\chi^2 = 11.32 \quad df = 4 \quad \text{Sig} = 0.02$$

จากตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการอบรมความรู้ทางการเมือง นักเรียนที่มีบิดา มารดาเป็นผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการอบรมความรู้ทางการเมือง ในระดับปานกลาง คือ มีจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือระดับมาก จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 และระดับน้อย มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5

นักเรียนที่มีญาติเป็นผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการอบรมความรู้ทางการเมือง มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 รองลงมาคือ ระดับปานกลางจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และระดับน้อยมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1

ส่วนนักเรียนที่มีบุคคลอื่นเป็นผู้ปกครองส่วนใหญ่มีระดับการเรียนรู้ทางการเมือง โดยการอบรมความรู้ทางการเมือง ในระดับมากคือมีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และระดับปานกลางมีจำนวนน้อยที่สุดคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติค่าไคสแควร์ χ^2 ได้ค่า χ^2 เท่ากับ 9.49 เมื่อ df เท่ากับ 4 ผลจากการคำนวณได้ค่า χ^2 เท่ากับ 11.32 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าไคสแควร์ จากตาราง และผลการทดสอบพบว่ามีค่า Sig เท่ากับ 0.02 แสดงว่าการเรียนรู้ทางการเมืองโดยผ่านการอบรมความรู้ทางการเมืองของนักเรียนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กันตามการอยู่อาศัยกับผู้ปกครอง และมีความแตกต่างกันระหว่างนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05